

4598 sayılı Kanunun 5049 sayılı Kanunla değiştirilen 6 ncı maddesinin (B) fıkrasının 3 sayılı bendinin yorumlanmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve Bütçe Komisyonu raporu (3/98)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 72-124, 6-2796

22 . VII . 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

4598 sayılı Kanunun 5049 sayılı Kanunla değiştirilen 6 ncı maddesinin (B) fıkrasının 3 numaralı bendinde «Özel veya tüzel kişilerden aylık veya gündelik alan çocuklar» için çocuk zammı verilmeyeceği yazılıdır.

Askerî okullar talebesiyle yedek subay namzetlerine verilecek maaş ve tahsisatı fevkalâdeye dair olan 357 sayılı Kanunun birinci maddesinde (Mekâtibi askeriye talebesiyle hizmeti maksure erbabından harbiye sınıflarına alacak zabıt namzetlerine merbut cetvelde muharrer maaş verilir) denilmesinden askerî okul talebeleri için yukardaki maddeye göre çocuk zammı verilmeyeceği düşünülmemekte ise de bu maddedeki maaş tâbirinin malî kanunlarımızda açık bir tarifi mevcut olmadığından ve genel olarak Devlet Bütçesinden yapılan ödemeler bir hizmet karşılığı olup halbuki askerî okul öğrencilerine verilen parada hizmet bahis konusu olmadığından bu öğrencilerin mezkûr madde şümûlüne dâhil bulunmadıkları da mütalâa olunmaktadır.

Madde Danıştayca birinci mânada anlaşılacak sivil memurlar tarafından Danıştaya açılan idari dâvalar reddedilmekte, askerî yargıtayca ikinci mânada anlaşılacak suretiyle askerî şahıslar tarafından bu mercie açılan dâvalar müspet sonuçla neticelenmektedir.

Bu itibarla konunun yorum yoluyla çözümlenmesine zaruret hâsıl olmuştur.

Gereęinin yapılmasına müsaadelerini saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 3/98

Karar No. 24

16 . I . 1951

Yüksek Başkanlığa

4598 sayılı Kanunun 5049 sayılı Kanunla değiştirilen 6 ncı maddesinin (B) fıkrasının üç numaralı bendindeki « özel veya tüzel kişilerden aylık veya gündelik olan çocuklar » kaydındaki aylık tâbirine Askerî okullar öğrencileriyle Yedek Subay Okulunda bulunanlara verilmekte olan ve

diğer kanunlarda maaş olarak adlandırılmış bulunan ve miktarları cüzi olan paraların da dâhil olup olmadığının yorum yoluyla çözümlenmesi maksadıyla Yüksek Meclise sunulmuş bulunan Başbakanlığın 22 . VII . 1949 tarihli ve 6/2796 sayılı tezkeresinde yorum isteği 8 ncı devrenin

sona ermesi hasebiyle hükümsüz kalmış ve bilâhara Dokuzuncu Devre içinde bu mevzuun intacı yine Başbakanlığın 2 . XI . 1950 tarihli ve 6/3878 sayılı tezkeresiyle talep edilerek gerekli tetkiklerin yapılması için Komisyonumuza havale buyurulmuş olmakla Millî Savunma Bakanlığının yetkili temsilcisi ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Yukarda kısmen açıklandığı veçhile 5049 sayılı Kanunla değiştirilen 4598 sayılı Kanunun 6 nci maddesinin (B) fıkrasının (3) numaralı bendine göre, özel veya tüzel kişilerden aylık veya gündelik alan çocukların ana veya babasına çocuk zammı verilmemektedir. Askerî okullar öğrencileriyle Yedek Subay Okulu öğrencilerine, her ay miktarı pek az olan ve adına 357 sayılı Kanunun birinci maddesi gereğince maaş denilen bir para verilmekte olup tatbikatta, 357 sayılı Kanunun, bu parayı maaş diye adlandırmış bulunması sebebiyle bu öğrenciler için ana veya babalarına verilmesi gereken çocuk zammının da adı geçen (3) numaralı bent gereğince verilmemesi gerektiği Maliye Bakanlığı ve Sayıştay kurulunca karar altına alınmış ve o yolda tatbik edilegelmiştir.

Ancak, bu öğrencilerin asker olan babalarından bir kısmının Askerî Yargıtaya başvurarak müspet karar almak suretiyle bu zammı almakta ve Danıştaya başvuran sivil babalar ise menfi karar aldıklarından dolayı bu zamdan mahrum kalmakta, kaza makamlarına müracaat etmeyenler ise esasen bu zammı alamamakta olmaları sebepleriyle Hükümet, konunun yorum yoluyla çözümlenmesini uygun görmüş ve bu maksatla Yüksek Meclise müracaat etmiş bulunduğu anlaşılmıştır.

Komisyonumuzda cereyan eden görüşmeler sonunda, bu öğrencilerin her ay almakta olduğu parayı, miktarı ne olursa olsun, 357 sayılı Kanunun maaş kelimesi kullanmış olması karşısında yorum yoluyla başka bir mâna anlamında almaya imkân olmadığı neticesine varılmıştır.

Diğer taraftan, Devletten burs, harçlık veya sair namlarla yardım görenlerin ellerine geçen paraların miktar itibariyle askerî öğrencilerin aylıklarının çok üstünde olmasına rağmen, adlarının maaş olmaması sebebiyle bunların ebeveynlerinin çocuk zammından faydalandıkları da bir hakikat bulunmaktadır. Komisyonumuz,

bu durumun husule getirdiği adaletsizliği ortadan kaldırmanın yerinde olduğuna kaani olmakla beraber bir yorum ile konunun çözümlenmesini mümkün görmemiş ve tesis yoluna gitmiş ve bütün Devlet Bütçesinden yardım görenlerin eşit muamele görmesini temin etmek istemiştir. Komisyonumuz eşitliği tesis ederken şu esaslara dayanmıştır.

A) Devletten her ne nam ile olursa olsun yardım görenlere ayrıca bir zam verilmesi uygun değildir. Zira çocuk zammı ebeveyninin, çocuklarına yapmak zorunda oldukları çeşitli (Tahsil giderleri de dâhil) masraflara karşı ufak bir yardımdır. Ayrıca çocuklara tahsili için yapılan mühimce yardımlar karşısında çocuk zammına devam etmek doğru değildir.

B) Gerçi askerî okul öğrencileri ile Yedek Subay öğrencilerine aylık namiyle verilen paralar diğer sivil öğrencilere yapılan çeşitli yardımlar muvacehesinde pek cüzi bilmakta ise de askerî okul öğrencilerinin bundan başka iâşe, ibate ve ilbasları da Devletçe temin edildiğine göre diğerleriyle bunlar arasında bir tefrik yapmak mümkün değildir.

C) Kaldığı, askerî okul talebelerininin bilhassa Harb Okuluna ve yedek subayların bu okula duhullerinden itibaren tekaütlüklerinin başlaması ve hesap edilmesi, bunların her ay aldıkları paraların maaş mahiyetinde bulduklarını anlamak için de bir sebep teşkil etmektedir.

Bu itibarla komisyonumuz, askerî ve sivil okullarda parasız yatılı veya burslu olarak okuyan veya her hangi bir surette tahsil giderleri deruhde olunan öğrencilerin velilerine adı geçen zammın verilmemesinin en doğru ve âdilane bir tesis olacağına karar vermiş ve bu esas dairesinde ilişik tasarıyı hazırlamıştır.

Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
İstanbul	Çanakkale	Bursa
E. Adakan	E. Kalafat	H. Şaman
Afyon K.	Aydın	Balıkesir
A. Veziroğlu	E. Menderes	E. Budakoğlu
Çanakkale		Giresun
K. Akmanlar		M. Şener
Gümüşane	İzmir	Kastamonu
K. Yörükoğlu	B. Bilgin	H. Türe

Kırklareli	Konya	Konya
Ş. Bakay	R. Birand	M. A. Ülgen
Mardin	Rize	Seyhan
K. Türkoğlu	O. Kavrakoğlu	Dr. S. Barı
Sivas	Tokad	Trabzon
H. İmre	S. Atanç	M. F. Kalaycıoğlu
	Urfa	
	Doç. Dr. F. Ergin	

4598 sayılı Kanun hükümleri gereğince memurlara verilmekte olan zamlar, çocuklu

ailelerin geçim külfetlerini hafifletmek maksadına dayanmaktadır, miktar da cüzidir, Çocukların Devlet hesabına yatılı olarak veya burs alarak tahsile devam etmeleri, velileri bunlar için masraf ihtiyar etmekten tamamen kurtarmaz. Bu sebeple memurların bu istihkaktan mahrum edilmemelerini doğru bulmuyorum.

İstanbul	İstanbul	Malatya
A. H. Başar	C. Türkgeldi	M. S. Eti
Diyarbakır		Van
M. Ekinci		F. Melen

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü hakkındaki 3656 sayılı Kanunun bazı maddelerini değiştiren 4598, Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü memur ve hizmetlilerinin ücretlerine dair Kanuna ek 4620 Bankalar ve Devlet müesseseleri memurları aylıklarının Tevhit ve Teadülü hakkındaki 3659 sayılı Kanunun bazı maddelerini değiştiren ve bu Kanuna bazı maddeler ekliyen 4621 sayılı kanunlara ek Kanun tasarısı

MADDE 1. — 21 . VI . 1944 tarihli ve 4598 sayılı ve 17 . VII . 1944 tarihli ve 4621 sayılı kanunların 6 nci maddeleri ile 17 . VII . 1944 tarihli ve 4620 sayılı Kanunun 8 nci maddesi ve diğer kanunların bu maddelere atfolunan hükümleri gereğince verilen çocuk zammı, sözü edilen kanunlara tâbi daire ve kurumlarca parasız yatılı olarak okutulan veya kendilerine

burs verilen veyahut her hangi bir suretle tahsil giderleri deruhde olunan çocuklar için de ödenmez.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.